

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ					
DERS İZLENESİ					
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul Bilgisi	Hazırlanma Tarihi
PSPA305	Kentsel Politika	Zorunlu	6	-	Eylül 2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Öğr. Üyesi Hami Doruk Köse (hdkose@aybu.edu.tr)				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Salı, 10:00-12:00, Ofis No: B358				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Ders, kentsel politika yapım süreçlerinde rol oynayan aktörleri, kurumları, fikirleri ve güç ilişkilerini analiz etmeyi amaçlayan teorik ve analitik araçları sunar. Bu kapsamda öğrenciler, farklı siyasal ve ekonomik rejimlerde kentsel politikaların nasıl şekillendiğini inceleyecek; büyüme koalisyonları, kentsel yönetim ve kent hakkı tartışmaları üzerinden kentin yönetimini kimin, hangi meşruiyet iddiasıyla üstlendiğini sorgulayacaktır. Türkiye özelinde (neoliberal kentleşme, merkez–yerel ilişkileri, kentsel dönüşüm ve afet riskinin yönetimi gibi) güncel tartışmalar vaka çalışmalarıyla desteklenecektir. Bu dersin temel amacı, öğrencilerin kent politikaları ve karar alma süreçlerine dair kapsamlı bir anlayış geliştirmelerini sağlamaktır. Öğrenciler, kentsel politikaların sadece fiziksel çevreyle sınırlı kalmayıp ekonomik kalkınma, toplumsal eşitlik, çevresel sürdürülebilirlik ve yurttaş katılımı gibi çok boyutlu hedefleri içerdiğini kavrayacaklardır. Ders kapsamında Türkiye’nin kentleşme deneyimi küresel örneklerle karşılaştırmalı olarak ele alınacak; öğrencilerin kentsel alanlara dair eleştirel düşünme ve politika analizi yetkinlikleri geliştirilecektir.				
Ders Kitabı / Kitapları	Banister, D. (2008). "The sustainable mobility paradigm". <i>Transport Policy</i>, 15(2). Bayırbağ, M. K., Schindler, S., & Penpecioglu, M. (2023). Structural violence and the urban politics of hope in Ankara, Turkey. <i>City</i>, 27(3-4), 464-482. Buğra, A. (1998). The immoral economy of housing in Turkey. <i>International Journal of Urban and Regional Research</i>, 22(2), 303-307. Bulkeley, H., Carmin, J., Castan Broto, V., Edwards, G. A., & Fuller, S. (2013). Climate justice and global cities: Mapping the emerging discourses. <i>Global environmental change</i>, 23(5), 914-925. Cochrane, A. (2007). <i>Understanding Urban Policy: A Critical Approach</i>. Blackwell. Dye, T.R. (2017). <i>Understanding Public Policy</i> (15. baskı). Pearson. Fainstein, S. (2010). <i>The Just City</i>. Cornell University Press. Foglesong, R. E. (2016). Planning the capitalist city. In S. S. Fainstein & J. DeFilippis (Eds.), <i>Readings in Planning Theory</i> (4. baskı, 5. bölüm). Wiley-Blackwell. Güvenç, M. (2024). Off the rails: the failure of Turkey’s twenty-year-long construction frenzy. <i>International planning studies</i>, 29(4), 366-378. Harding, A. & Blokland, T. (2014). <i>Urban Theory: A Critical Introduction to Power, Cities and Urbanism in the 21st Century</i>. Sage. Harvey, D. (2008). "The Right to the City". <i>New Left Review</i>, 53. Hill, M. (2005). <i>The Public Policy Process</i>. Pearson. Kayasü, S., & Yetişkul, E. (2014). Evolving legal and institutional frameworks of neoliberal urban policies in Turkey. <i>METU Journal of the Faculty of Architecture</i>, 31(2), 209–222. Kohn, M. (2024). The right to the city. In R. K. Vogel (Ed.), <i>Handbook of urban politics and policy</i> (pp. 141–155). Edward Elgar Publishing. Kuyucu, T. & Ünsal, Ö. (2010). "'Urban Transformation' as State-led Property Transfer: An Analysis of Two Cases of Urban Renewal in Istanbul". <i>Urban Studies</i>, 47(7). Kuyucu, T. (2014). Law, Property and Ambiguity: The Uses and Abuses of Legal Ambiguity in Remaking Istanbul’s Informal Settlements. <i>International Journal of Urban and Regional Research</i>, 38(2), 609-627. Madden, D. & Marcuse, P. (2016). In <i>Defense of Housing: The Politics of Crisis</i>. Verso. Meerow, S., Newell, J. P. & Stults, M. (2016). "Defining urban resilience: A review". <i>Landscape and Urban Planning</i>, 147, pp. 38–49. Molotch, H. (1976). The city as a growth machine: Toward a political economy of place. <i>American journal of sociology</i>, 82(2), 309-332. Şengül, H. T. (1998). <i>Hegemony and urban space: the case of the Turkish capital Ankara</i>. [Phd dissertation]. University of Kent.				

Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Ders; anlatım, vaka analizleri ve sınıf içi tartışmaların bir arada kullanılmasıyla yürütülecektir.										
Dersin Öğrenim Çıktıları (DÖÇ)	1	Bilgi	Kent politikası ve kent siyasetinin temel kavramları, teorileri ve yaklaşımları arasındaki nedensel ilişkileri analiz eder.								
	2	Bilgi	Türkiye'nin kentleşme sürecini idari-anayasal yapısı ve merkezi-yerel yönetim ilişkileri bağlamında inceler.								
	3	Beceri	Kentsel mekânın ve kamu politikalarının üretim süreçlerini; neoliberal kentleşme, kolektif tüketim ve mekânsal sabit (spatial fix) gibi eleştirel kent teorileri çerçevesinde analiz eder.								
	4	Beceri	Kent politikası oluşturma süreçlerinde ortaya çıkan dinamikleri (aktörler, kurumlar, fikirler) kentsel dönüşüm ve yenileme gibi somut vakalar üzerinden karşılaştırır.								
	5	Yetkinlik	Kentsel yönetim mevzuatının ve idari uygulama süreçlerinin sosyo-mekânsal eşitsizlikler üzerindeki etkilerini eleştirel bir bakış açısıyla tartışır.								
	6	Yetkinlik	İklim direnci, kapsayıcılık ve çevresel sürdürülebilirlik ilkeleri temelinde güncel kentsel sorunları akademik ve etik standartlara uygun bir biçimde değerlendirir.								
	Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktıları (PÇ)									
P01		Siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve kentleşme-çevre alanlarının temel kavramlarını, teorilerini ve yaklaşımlarını tanımlar ve yorumlar.									
P02		Başlıca siyasal ideolojilerin ve din, kimlik, milliyetçilik ve etnisite gibi toplumsal farklılık olgularının düşünsel temellerini karşılaştırır; bunların siyasete ve topluma yansımalarını analiz eder.									
P03		Türk siyasal hayatının, devlet-toplum ilişkilerinin ve Türkiye'nin idari-anayasal yapısının tarihsel gelişimini analiz eder.									
P04		Toplamlar ve devletler arasındaki ilişkileri dünya tarihi bağlamında analiz eder; ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerdeki güncel gelişmeleri teorik bir temelde değerlendirir.									
P05		Ekonomi ve kamu maliyesinin temel kavram ve ilkelerini tanımlar; maliye ve ekonomi politikaları ile siyasal-idari kararlar arasındaki ilişkiyi açıklar.									
P06		Kamu hukuku ve özel hukuk mevzuatını yorumlar; mevzuat değişikliklerini idari uygulama süreçlerine aktarır.									
P07		Veri toplamak, verileri analiz etmek ve siyasal-idari olgulara ilişkin bilimsel çıkarımlar yapmak için nicel ve nitel araştırma yöntemlerini kullanır.									
P08		Kentleşme ve çevre sorunlarını yerel, ulusal ve küresel ölçeklerde değerlendirir ve bu sorunlara yönelik politika önerileri geliştirir.									
P09	Kamu, özel ve sivil toplum sektörlerindeki mesleki rolleri ve istihdam alanlarını tanır; edindiği bilgileri mesleki, bilimsel ve etik sorumluluk bilinciyle bu alanlarda uygular.										
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Siyaset bilimi, kamu yönetimi ve hukukun kavramsal temellerini alanın kentleşme ve çevreye yönelik kendine özgü odağıyla birleştiren Kent Politikası dersi, müfredatta merkezî bir yer tutar. Öğrencilerin idari yapıya ilişkin önceden edindikleri bilgiler üzerine kurulan ders, onlara kentleri biçimlendiren aktörleri, kurumları ve güç ilişkilerini analiz etme ve politikayı mekânsal, ekonomik, toplumsal ve çevresel boyutlarıyla değerlendirme donanımı kazandırır. Türkiye'nin kentleşmesine sürekli olarak odaklanması sayesinde ders, mezunların merkezî ve yerel yönetimlerde, planlama kurumlarında, sivil toplum kuruluşlarında ve akademik araştırmalarda başvurdukları kanıta dayalı akıl yürütme becerisini geliştirir.										
	Dersin Öğrenim Çıktılarının (DÖÇ) Program Çıktılarına Katkısı										
	DÖÇ	Bi/Be/Ye	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9
	1	Bi1	5	2	1	2	2	1	2	4	1
	2	Bi2	3	1	5	1	2	3	1	4	1
	3	Be3	4	3	2	3	4	1	2	4	2
	4	Be4	4	2	2	2	3	2	3	5	2
	5	Ye5	4	4	3	2	2	5	1	5	2
	6	Ye6	3	2	1	3	1	2	1	5	5
Katkı Düzeyi: 1: Çok Az 2: Az 3: Orta 4: Önemli 5: Çok Önemli											

Derste İşlenen Konular	Haftalar	Konular	Okuma Materyalleri
	1. Hafta	Giriş: Bir Politika Nesnesi Olarak Kent — temel sorunsal, anahtar kavramlar, izlen ve beklentiler	Harding & Blokland (2014), Introduction
	2. Hafta	Kamu Politikası Nedir? Politika Süreci ve Politika Analizi	Dye (2017), 1. ve 2. bölümler
	3. Hafta	Politika Sürecini Açıklamak: Aktörler, Kurumlar ve Fikirler	Hill (2005), 2. bölüm
	4. Hafta	Kenti Nasıl Açıklarız? Kent Kuramları ve Farklı Politik-Ekonomik Sistemlerde Kentleşme	Harding & Blokland (2014), 2. bölüm
	5. Hafta	Kenti Kim Yönetir? Kent Siyaseti, İktidar ve Kent Hakkı	Kohn (2024); Harvey (2008); Molotch (1976)
	6. Hafta	Kentsel Politikada "Kentsel" Olan Nedir? Politika Aracı, Bağlam ve Politika Yapımının Mekânı Olarak Kentsel	Cochrane (2007), 1. bölüm
	7. Hafta	Kentsel Politikanın Araçları: Planlama, Arazi ve Mevzuat	Foglesong (2016); Kuyucu (2014)
	8. Hafta	Ara sınav haftası (Ders yapılmayacaktır)	
	9. Hafta	Türkiye’de Kentleşme I, 1950–1980: Göç, gecekond ve popülist arazi rejimi	Buğra (1998); Şengül (1998), 4. bölüm
	10. Hafta	Türkiye’de Kentleşme II, 1980’den Günümüze: Neoliberalleşme, TOKİ ve kentsel dönüşüm	Kayasü & Yetişkul (2014); Bayırbağ, Schindler & Penpecioglu (2023); Kuyucu & Ünsal (2010)
	11. Hafta	Kentsel Politika Alanları I: Konut ve Kentsel Dönüşüm	Madden & Marcuse (2016), 1. bölüm
	12. Hafta	Kentsel Politika Alanları II: Kentsel ekonomik kalkınma, eşitsizlik ve kapsayıcılık	Fainstein (2010), Introduction
	13. Hafta	Kentsel Politika Alanları III: Ulaşım, hareketlilik ve akıllı kent altyapıları	Banister (2008)
	14. Hafta	Kentsel Politika Alanları IV: Çevre, iklim ve afet (kentte riskin yönetimi)	Bulkeley, Carmin, Broto, Edwards, & Fuller (2013); Meerow, Newell, & Stults (2016); Güvenç (2024)
	15. Hafta	Sentez: Kimin Kenti? Kentsel Politikayı Değerlendirmek	Fainstein (2010), Conclusion
Dersin Değerlendirme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu derste performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engel durumunuz (örneğin görme, işitme veya fiziksel engel vb.) bulunuyorsa, dersin tüm gerekliliklerini yerine getirmede fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla gerekli makul düzenlemelerin (uygun koşulların sağlanması vb.) yapılabilmesi için Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/content_list-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile iletişime geçmeniz önerilir. Ayrıca Siyasal Bilgiler Fakültesindeki ilgili yetkili birimle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. konulardaki ihtiyaçlarınızın karşılanabilmesi için gereksinimlerinizi mümkün olan en kısa sürede dersin öğretim elemanına bildirmeniz gerekmektedir.		
Yapay Zekâ (YZ) Araçları Kullanım Politikası	Bu derste değerlendirme yalnızca bir ara sınav ve bir yarıyıl sonu sınavına dayanmaktadır; bu nedenle ödev, proje veya yazılı çalışma istenmemektedir. Öğrenciler, ders materyallerini anlamak, karmaşık konuları gözden geçirmek ve sınavlara hazırlanmak amacıyla üretken yapay zekâ (YZ) araçlarını (ör. ChatGPT, Claude) tamamlayıcı "çalışma asistanları" olarak kullanmakta serbesttir. Ancak tüm sınavlar sınıf içinde (gözetim altında) yapılacağından, sınavlar sırasında YZ araçlarının veya herhangi bir akıllı cihazın kullanılması kesinlikle yasaktır ve doğrudan akademik dürüstlük ihlali (kopya) olarak değerlendirilecektir.		